Emro Science and Education
Open-access scientific journal
Journal homepage: https://journal.emro.uz

OPEN ACCESS

CONFERENCE PAPER OPEN ACCESS

Vol. 1 No. 1 (2023) · “Axborot oqimlari va intellektual tizimlarning ijtimoiy, iqtisodiy va texnik-texnologik tarmoqlardagi o‘rni” mavzus...

materiallar to‘plami

KUTUBXONA STATISTIKASI TIZIMINI RIVOJLANTIRUVCHI DASTURLAR

Odilova Muslimaxon Farhodjon qizi, Andijon mashinasozlik instituti “Axborot tizimlari va texnologiyalari” yo‘nalishi talabasi

Kutubxona statistikasini tizimini rivojlantiruvchi dasturlar, kutubxonaning ma’lumotlarini to‘plash, saqlash, tahlil qilish va ko‘rsatish jarayonlarini avtomatlashtirishga yordam beradi. Bu dasturlar ma’lumotlar analitikasi, visualizatsiyasi va ma’lumotlarning boshqarilishi imkonini beradi. Quyidagi rivojlantiruvchi dasturlar kutubxona statistikasini oshirish uchun foydalanish mumkin:

Business Intelligence (BI) dasturlari: BI dasturlari, kutubxona ma’lumotlarini to‘plash, o‘rganish va tahlil qilishga imkon beradi. Bu dasturlar kutubxona dasturiy ta’minotining integratsiyasi bilan ishlaydilar va ma’lumotlar bazasida to‘plangan ma’lumotlarni ko‘rsatuvchi o‘tishlar, grafiklar, diagrammalar va boshqalar kabi vizual asboblar yordamida taqdim etish imkoniyatiga ega.

Data Mining dasturlari: Data Mining dasturlari, kutubxona ma’lumotlarida o‘rtacha tushunchalar, sababli o‘zgarishlar, tendentsiyalar va ma’lumotlarning o‘zaro bog'lanishlarni aniqlashga yordam beradi. Bu dasturlar statistik analiz, mashinaviy o‘rganish algoritmalari, ma’lumotlar tugmachalari va boshqalar kabi usullarni qo‘llab-quvvatlaydi.

Visualization dasturlari: Visualization dasturlari, kutubxona statistikasini vizual ravishda ko‘rsatishga yordam beradi. Bu dasturlar ma’lumotlar to‘plamlarini grafiga, diagrammalarga, choralar uchun karta va boshqalar kabi vizual elementlarga aylantirish imkonini beradi. Bu ko‘rsatkichlar kutubxona faoliyati, foydalanuvchilar statistikasi va boshqa ma’lumotlarni kuzatuvchilar uchun qulaylik yaratadi.

Reporting dasturlari: Reporting dasturlari, kutubxona statistikasini ma’lumotlar hisobotlari va elektron xabarlar orqali taqdim etishga yordam beradi. Bu dasturlar avtomatik hisobotlar yaratish, grafiklar, statistiklar va ma’lumotlar chizmalarini hisobotlarga qo‘shish va foydalanuvchilar uchun ma’lumotlarni personalizatsiya qilishga imkon beradi.

Customer Relationship Management (CRM) dasturlari: CRM dasturlari, kutubxona foydalanuvchilari bilan bog'lanishni boshqarish, ularning so‘rovlari, takliflari va fikrlarini qo‘llab-quvvatlashga yordam beradi. Bu dasturlar kutubxona foydalanuvchilari haqida statistik ma’lumotlarni to‘plash va saqlash, ular bilan aloqani rivojlantirish, maxfiylik sozlamalarini boshqarish va foydalanuvchilar bilan muloqotni avtomatlashtirish imkoniyatini beradi.

Bu rivojlantiruvchi dasturlar kutubxona statistikasini oshirish, ma’lumotlar analitikasini yaxshilash va kutubxona faoliyatini optimallashtirishda muhim rol o‘ynaydi. Ular ma’lumotlarni to‘plash va tahlil qilish jarayonlarini avtomatlashtirish, ma’lumotlar to‘plamlarini vizual ravishda ko‘rsatish va foydalanuvchilar bilan bog'lanishni boshqarishga yordam beradi.

Published: 10.11.2023

Cite this article: Odilova Muslimaxon Farhodjon qizi (2023). Kutubxona statistikasi tizimini rivojlantiruvchi dasturlar. Emro Science and Education, 1(1). https://journal.emro.uz/public/maqola/537

© 2023 The Author(s). Published by Emro Science and Education. This is an open access article.

materiallar to‘plami

Kutubxona statistikasi tizimini rivojlantiruvchi dasturlar, kutubxonadagi ma’lumotlarni to‘plash, saqlash, analiz qilish va ma’lumotlarni statistik ko‘rinishda ko‘rsatish uchun foydalaniladi. Bu tizimlar, O‘zbek tilida dasturlanishi mumkin.
Ma’lumotlar to‘plash dasturlari: Kutubxonadagi kitaplar, foydalanuvchilar va boshqa ma’lumotlar to‘plamini avtomatik ravishda to‘plash uchun dasturlar ishlatiladi. Bu dasturlar ma’lumotlar bazasidan, katalogdan, elektronik jurnal va kitoblar bazalaridan ma’lumotlarni to‘plab olishga yordam beradi.

Ma’lumotlar saqlash va boshqarish dasturlari: Kutubxonadagi ma’lumotlar bazasini saqlash, ma’lumotlarni indekslash, foydalanuvchilar va kitaplar haqida ma’lumotlarni boshqarish uchun dasturlar ishlatiladi. Bu dasturlar ma’lumotlarni strukturalaydi, yangilanishlar va o‘chirishlar qiladi, statistik ma’lumotlar va xisobotlar tayyorlaydi.

Statistik analiz dasturlari: Kutubxonadagi ma’lumotlarning analizini amalga oshirish uchun statistik analiz dasturlaridan foydalaniladi. Bu dasturlar statistik metodlarni, grafiikalar va diagrammalarni qo‘llaydilar. Misol uchun, kitaplar, foydalanuvchilar va o‘qish tadbirlari bo‘yicha statistik ma’lumotlar, kitaplarining turlari va miqdori bo‘yicha tahlillar kiritishga imkon beradi.

Ma’lumotlar vizualizatsiyasi dasturlari: Kutubxona statistikasini vizual ko‘rinishda ko‘rsatish uchun ma’lumotlar vizualizatsiyasi dasturlaridan foydalaniladi. Bu dasturlar, grafiklar, tortish diagrammalari, ko‘rsatkichlar, xaritalar va boshqa vizual elementlarni generatsiya qilishga imkon beradi. Bu usul orqali, kutubxona statistikasini oson va tushunarli ko‘rish imkoniyatiga ega bo‘lishi mumkin.

Bu tizimlar kutubxona boshqaruvchilari uchun ma’lumotlar to‘plamini samarali boshqarish, xizmatlarini yaxshilash va maqsadga muvofiq qarorlar qabul qilish uchun asosiy qo‘llanmalardir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. "Design for How People Learn" - Julie Dirksen - New Riders – 2015.
2. "E-Learning and the Science of Instruction: Proven Guidelines for Consumers and Designers of Multimedia Learning" - Ruth Colvin Clark va Richard E. Mayer – Wiley – 2016.
3. "Integrating Educational Technology into Teaching" - M.D. Roblyer va Aaron H. Doering – Pearson – 2019.
4. Xolmaxamatovich, I. X. (2023). AXBOROT VA KOMMUNIKATSION TEXNOLOGIYALAR BILAN BIRGALIKDA TA’LIM SIFATINI YAXSHILASH VA INNOVATSION G‘OYALARNI AMALDA QO‘LLASH. JOURNAL OF INNOVATIONS IN SCIENTIFIC AND EDUCATIONAL RESEARCH, 6(2), 270-272.
5. Икромов, Х. Х. (2021). СОЗДАНИЕ ИНФОРМАЦИОННОЙ СИСТЕМЫ. Universum: технические науки, (2-1), 21-22.